

Denna text är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De giltiga versionerna av den tillfälliga ram som antogs den 19 mars 2020 (C(2020) 1863) och ändringarna av den, C(2020) 2215 av den 3 april 2020, C(2020) 3156 av den 8 maj 2020 och C(2020) 4509 av den 29 juni 2020, är de som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILLFÄLLIG RAM FÖR STATLIGA STÖDÅTGÄRDER TILL STÖD FÖR EKONOMIN
UNDER DET PÅGÅENDE UTBROTTET AV COVID-19

(KONSOLIDERAD VERSION)

1. COVID-19-UTBROTTET, EFFEKTERNA PÅ EKONOMIN OCH BEHOVET AV TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER

1.1. Covid-19-utbrottet och effekterna på ekonomin

1. Covid-19-utbrottet är en allvarlig folkhälsokris som hotar både människor och samhällen. Fall av infektioner finns nu i samtliga EU-medlemsstater. Därutöver är det också en kraftig chock för både unionens ekonomi och den globala ekonomin, varför det är helt avgörande att medlemsstaternas och EU-institutionernas reaktioner samordnas för att mildra de negativa effekterna på EU:s ekonomi.
2. Krisen påverkar ekonomin på olika sätt. Det rör sig om en utbudschock till följd av störningar i leveranskedjorna, en efterfrågechock på grund av lägre efterfrågan i konsumentledet och de negativa effekterna av osäkerheten kring investeringsplaner och följderna av likviditetsbegränsningar för företagen.
3. Olika inneslutningsåtgärder har vidtagits av medlemsstaterna, till exempel åtgärder för sociala avstånd, reserestriktioner, karantänsbeslut och nedstängningar. Syftet med dessa åtgärder är att få en så kort och begränsad chockverkan som möjligt. Sådana åtgärder påverkar genast både tillgångs- och efterfrågesidan. Dessutom drabbas både företag och deras anställda, särskilt inom sektorerna hälsa, kultur, detaljhandel och transport. Utöver covid-19-utbrottets omedelbara effekter på rörligheten och handeln, påverkas också alla sorters företag inom alla sektorer i allt högre grad. Detta gäller såväl små och medelstora företag som stora företag. Följderna är också kännbara på de globala finansmarknaderna, i synnerhet på likviditetsområdet. Dessa effekter kommer inte att inskränka sig till en viss medlemsstat och de kommer att ha en störande inverkan på hela unionens ekonomi.
4. Under de exceptionella omständigheterna till följd av covid-19-utbrottet kan alla sorters företag drabbas av allvarlig likviditetsbrist. Både solventa och mindre solventa företag kan ställas inför plötslig likviditetsbrist eller inga likvida medel överhuvudtaget. Små och medelstora företag är utsatta för särskilda risker. Sådana problem kan både på kort och medellång sikt allvarligt påverka den ekonomiska situationen för många sunda företag och deras anställda. Samtidigt kan påverkan också bli långsiktig om företagets överlevnad äventyras.

5. Genom sin förmåga att upprätthålla kreditflödet till ekonomin spelar banker och andra finansiella intermediärer en nyckelroll i hanteringen av covid-19-utbrottets effekter. Om flödet av krediter starkt begränsas, kommer näringsverksamheten att kraftigt avta eftersom företagen får svårt att betala sina leverantörer och anställda. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att låta medlemsstaterna vidta åtgärder för att uppmuntra kreditinstitut och andra finansiella intermediärer att fortsatt fullgöra sin uppgift för att stödja näringsverksamheten i EU också i fortsättningen.
6. Allt stöd som beviljas av medlemsstaterna, i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med hänvisning till detta meddelande till företagen, och som kanaliseras via banker i egenskap av finansiella intermediärer, gör att dessa företag direkt gynnas. Sådant stöd syftar inte till att bevara eller återställa bankernas bärkraft, likviditet eller solvens. Det stöd som medlemsstaterna beviljar banker i enlighet med artikel 107.2 b i EUF-fördraget för att kompensera direkt skada till följd av covid-19-utbrottet¹ syftar heller inte till att bevara eller återställa ett instituts eller en enhets bärkraft, likviditet eller solvens. Därför skulle sådant stöd inte betraktas som extraordinärt offentligt finansiellt stöd vare sig enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU², eller Europaparlamentets och rådets förordning 806/2014³ (förordningen om en gemensam resolutionsmekanism), och det skulle heller inte bedömas enligt reglerna om statligt stöd⁴ till banksektorn⁵.
7. *Om banker på grund av covid-19-utbrottet skulle behöva extraordinärt offentligt finansiellt stöd (se artikel 2.1.28 i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och artikel 3.1.29 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen) i form av likviditet, rekapitalisering eller åtgärder för övertagande av värdeminskade tillgångar, måste det bedömas om åtgärden uppfyller villkoren i artikel 32.4 d i, ii eller iii i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och artikel 18.4 d i, ii eller iii i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen. Om dessa villkor är uppfyllda, blir frågan om huruvida institut som erhåller sådant extraordinärt offentligt finansiellt stöd ska anses falla eller sannolikt kunna falla betydelselös. I den mån sådana åtgärder avser problem med*

¹ Medlemsstaterna kan anmäla sådant stöd och kommissionen kommer att bedöma det enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget.

² EUT L 173, 12.6.2014, s. 190.

³ EUT L 225, 30.7.2014, artikel 3.1.29 i förordningen om en gemensam resolutionsmekanism.

⁴ Meddelande från kommissionen om rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen (EUT C 10, 15.1.2009, s. 2), meddelande från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens finansiella sektor (EUT C 72, 26.3.2009, s. 1), meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9), meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2011, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av finanskrisen (EUT C 329, 7.12.2010, s. 7), meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av finanskrisen (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7) och meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet från 2013) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁵ Åtgärder till stöd för kreditinstitut eller andra finansinstitut som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, som faller utanför detta meddelande eller inte omfattas av artikel 107.2 b i EUF-fördraget, måste anmälas till kommissionen och ska bedömas enligt de regler om statligt stöd som gäller banksektorn.

koppling till covid-19-utbrottet, skulle de anses falla under punkt 45 i meddelandet om banker från 2013⁶, som innehåller ett undantag från kravet på bördefördelning mellan aktieägare och borgenärer med efterställda fordringar.

8. Företagen riskerar inte bara att drabbas av otillräcklig likviditet, utan kan också bli utsatta för betydande skada till följd av covid-19-utbrottet. Covid-19-utbrottets exceptionella karaktär innebär att sådana skador inte kunde ha förutsetts samt att de är av betydande omfattning och därmed försätter företag i en situation som kraftigt avviker från de marknadsvillkor på vilka de normalt verkar. Även sunda företag som är väl förberedda på de risker som är förknippade med den normala affärsverksamheten kan under dessa exceptionella omständigheter utsättas för sådana svårigheter att deras bärkraft kan komma att undergrävas.
9. *Covid-19-utbrottet ökar risken för en allvarlig konjunkturedgång med effekter på ekonomin i hela EU, vilket skulle slå hårt mot såväl företag som arbetsmarknad och hushåll. Därför behövs välriktade offentliga stödinsatser för att säkerställa tillräcklig likviditet på marknaderna, motverka skador på sunda företag och bevara näringsverksamhetens kontinuitet såväl under som efter covid-19-utbrottet. Vidare kan medlemsstater besluta om stöd till aktörer inom rese- och turistsektorn för att säkerställa att ersättningskrav som uppkommit till följd av covid-19-utbrottet fullgörs med avseende på att säkerställa passagerarskyddet och konsumenträttigheterna samt lika behandling av passagerare och resenärer. Med tanke på EU-budgetens begränsade storlek kommer den huvudsakliga reaktionen att komma från medlemsstaternas nationella budgetar. Tack vare EU:s regler om statligt stöd kan medlemsländerna vidta snabba och effektiva åtgärder till stöd för människor och företag, särskilt de små och medelstora, som drabbas av ekonomiska svårigheter på grund av covid-19-utbrottet.*

1.2. Behovet av nära samordning på EU-nivå av nationella stödåtgärder

10. Syftet med en riktad och proportionerlig tillämpning av EU:s kontroll av statligt stöd är dels att säkerställa verksamma nationella stödåtgärder till hjälp för berörda företag under covid-19-utbrottet, dels att företagen ska kunna återhämta sig från nuvarande situation, samtidigt som man beaktar vikten av att förverkliga både den gröna och digitala omvandlingen i enlighet med EU:s mål. På samma sätt innebär EU:s kontroll av statligt stöd en garanti för att EU:s inre marknad inte fragmenteras och att principen om lika villkor förblir oförändrad. Tack vare den inre marknadens integritet kommer också återhämtningen att gå snabbare. Därigenom undviks skadliga subventionskapplöpningar, som skulle ge medlemsstater med god ekonomi möjlighet att övertrumfa sina grannländer på bekostnad av sammanhållningen inom unionen.

1.3. Behovet av lämpliga statliga stödåtgärder

11. I detta meddelande fastslås vilka möjligheter som enligt EU:s regler står medlemsstaterna till buds för att säkerställa likviditeten i och tillgången till finansiering för företagen när staterna vidtar övergripande insatser för att hantera covid-19-utbrottets effekter på sina ekonomier. Detta gäller särskilt insatser för små och medelstora företag som drabbas av plötslig likviditetsbrist under denna period, så att de kan återhämta sig från nuvarande situation.

⁶ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen, EUT C 216, 30.7.2013, s. 1.

12. I sitt meddelande *Samordnad ekonomisk reaktion på covid-19-utbrottet* av den 13 mars 2020⁷ beskriver kommissionen vilka olika möjligheter medlemsstaterna har att, utanför tillämpningsområdet för EU:s kontroll av statligt stöd, vidta åtgärder utan kommissionens inblandning. Dessa stödåtgärder kan beviljas alla företag i form av lönesubventioner, uppskov med betalning av företagsskatter, moms eller sociala avgifter, ekonomiskt stöd direkt till konsumenter för inställda tjänster eller för att återbetala biljetter som inte ersätts av de berörda operatörerna.
13. *Medlemsstaterna får också, utan kommissionens inblandning, utforma stödåtgärder i enligt med gruppundantagsförordningar*⁸.
14. På grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget och i enlighet med vad som närmare anges i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering kan medlemsstaterna dessutom anmäla stödordningar till kommissionen för att tillgodose akuta likviditetsbehov och stödja företag som står inför ekonomiska svårigheter, även sådana som orsakas eller förvärras av covid-19-utbrottet⁹.
15. På grundval av artikel 107.2 b i EUF-fördraget kan medlemsstaterna vidare också kompensera företag i sektorer som drabbats särskilt hårt av utbrottet (t.ex. transport-, turism-, kultur- och hotellbranschen samt detaljhandeln) och/eller arrangörer av inställda evenemang för skada till följd av eller direkt orsakad av utbrottet. Medlemsstaterna kan anmäla sådana åtgärder för avhjälpan av skada och kommissionen kommer att bedöma dem direkt enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget¹⁰. ”Engångsvillkoret”¹¹ i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering omfattar inte stöd som kommissionen förklarar förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget, eftersom den typen av stöd inte är ”undsättningsstöd, omstruktureringsstöd eller tillfälligt omstruktureringsstöd” i den mening som avses i punkt 71 i undsättnings- och omstruktureringsriktlinjerna. Därför får medlemsstaterna enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget kompensera företag för skador som är direkt orsakade av covid-19-utbrottet, även om företagen redan fått stöd enligt riktlinjerna för undsättning och omstrukturering.
- 15a. Stöd på grundval av artikel 107.2 b i EUF-fördraget måste dock kompensera för skador som direkt orsakats av covid-19-utbrottet, till exempel en skada som direkt orsakats av karantänåtgärder som hindrar stödmottagaren från att bedriva sin ekonomiska*

⁷ Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken och eurogruppen *Samordnad ekonomisk reaktion på Covid-19-utbrottet*, COM(2020) 112 final, 13.3.2020.

⁸ *Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), kommissionens förordning (EG) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 193, 1.7.2014, s. 1) och kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 369, 24.12.2014, s. 37).*

⁹ Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1). Kommissionen har godkänt olika stödordningar i nio medlemsstater.

¹⁰ Se exempelvis kommissionens beslut SA. 56685, Danmark – Stödordning för ersättning vid inställda evenemang i samband med covid-19.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf.

¹¹ Se avsnitt 3.6.1 i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering.

verksamhet. Andra typer av stöd som mer generellt avser den ekonomiska nedgången sedan covid-19-utbrottet ska däremot bedömas på grundval av den andra grunden för förenlighet i artikel 107.3 b i EUF-fördraget, och därför i princip på grundval av denna tillfälliga ram.

16. För att komplettera de ovan nämnda möjligheterna fastställer kommissionen i detta meddelande ytterligare tillfälliga statliga stödåtgärder som den anser förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget, vilka kan godkännas mycket skyndsamt efter anmälan av berörd medlemsstat. Vidare förblir det möjligt att anmäla alternativa insatser – både stödordningar och individuella åtgärder. Syftet med detta meddelande är att fastställa en ram som gör det möjligt för medlemsstaterna att hantera de svårigheter som företagen för närvarande står inför, samtidigt som den inre marknads integritet bevaras och lika villkor säkerställs.

16a. Kommissionen anser vidare att det, utöver de stödåtgärder som är tillåtna enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget och de befintliga möjligheterna enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget, också är viktigt att påskynda covid-19-relaterad forskning och utveckling, stödja infrastruktur för testning och uppskalning som bidrar till att utveckla covid-19-relaterade produkter samt stödja framställning av produkter som behövs för att svara på utbrottet. I detta meddelande fastställs därför de villkor enligt vilka kommissionen kommer att betrakta sådana åtgärder som förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget. Vid avvägningen av stödåtgärderna mot de potentiella negativa effekterna av sådana åtgärder för den inre marknaden tog kommissionen vederbörlig hänsyn till det gemensamma mål som eftersträvas med sådana stödåtgärder och deras positiva effekter när det gäller att hantera den rådande akuta hälsokris som orsakats av covid-19-utbrottet.

16b. Stöd som beviljas enligt detta meddelande på grundval av artikel 107.3 b eller c i EUF-fördraget får inte villkoras av omlokalisering av en produktionsverksamhet eller någon annan verksamhet som bedrivs av en stödmottagare från ett annat land inom EES till den medlemsstat som beviljar stödet. Ett sådant villkor skulle förefalla skadligt för den inre marknaden. Detta gäller oberoende av antalet faktiska förlorade arbetstillfällen vid stödmottagarens ursprungliga etablering inom EES.

2. TILLÄMPLIGHET AV ARTIKEL 107.3 B I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT

17. Enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget får kommissionen förklara stöd förenligt med den inre marknaden ”för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”. I detta sammanhang har unionsdomstolarna slagit fast att störningen måste påverka hela eller en viktig del av ekonomin i den berörda medlemsstaten och inte endast ekonomin i en av dess regioner eller inom en del av dess territorium. Denna slutsats ligger dessutom i linje med nödvändigheten av att göra en restriktiv tolkning av en undantagsbestämmelse som artikel 107.3 b i EUF-fördraget¹². Kommissionen har konsekvent tillämpat denna tolkning i sin beslutspraxis¹³.

¹² De förenade målen T-132/96 och T-143/96, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG och Volkswagen Sachsen GmbH/Europeiska kommissionen, ECLI:EU:T:1999:326, punkt 167.

¹³ Kommissionens beslut 98/490/EG i ärende C 47/96, Crédit Lyonnais ([EGT L 221, 8.8.1998, s. 28](#)), punkt 10.1, kommissionens beslut 2005/345/EG i ärende C 28/02, Bankgesellschaft Berlin ([EUT L 116, 4.5.2005, s. 1](#)), punkt 153 och följande, och kommissionens beslut 2008/263/EG i ärende C 50/06 BAWAG ([EUT L 83,](#)

18. Med hänsyn till att covid-19-utbrottet påverkar alla medlemsstater och att de åtgärder för att begränsa spridningen som medlemsstaterna har vidtagit påverkar företagen, anser kommissionen att statligt stöd är berättigat och kan förklaras förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under en begränsad tid, för att avhjälpa den likviditetsbrist som företag drabbats av och säkerställa att de störningar som orsakats av covid-19-utbrottet inte undergräver företags livskraft, särskilt små och medelstora företag.
19. I detta meddelande redogör kommissionen för de förenlighetsvillkor som den i princip kommer att tillämpa på det stöd som medlemsstaterna beviljar enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget. Medlemsstaterna måste därför visa att de statliga stödåtgärder som anmäls till kommissionen i enlighet med detta meddelande är nödvändiga, lämpliga och proportionella för att avhjälpa en allvarlig störning i den berörda medlemsstatens ekonomi och att samtliga villkor i detta meddelande iakttas fullt ut.
20. *Tillfälliga stödåtgärder som omfattas av detta meddelande får kumuleras med varandra i enlighet med bestämmelserna i de särskilda avsnitten i detta meddelande. Tillfälliga stödåtgärder som omfattas av detta meddelande får kumuleras med stöd enligt förordningar om stöd av mindre betydelse¹⁴ eller med stöd inom ramen för gruppundantagsförordningar¹⁵, med förbehåll för att bestämmelserna och kumuleringsreglerna i dessa förordningar efterlevs.*
- 20a. *Stöd till kredit- och finansinstitut ska inte bedömas enligt detta meddelande, med undantag av följande: i) indirekta förmåner till kredit- eller finansinstitut som kanaliseras stöd i form av lån eller garantier i enlighet med avsnitten 3.1–3.3 i enlighet med skyddsåtgärderna i avsnitt 3.4, och ii) stöd enligt avsnitt 3.10, förutsatt att stödordningen inte uteslutande riktar sig till arbetstagare inom finanssektorn.*

3. TILLFÄLLIGA STATLIGA STÖDÅTGÄRDER

3.1. Begränsade stödbelopp

[26.3.2008, s. 7](#)), punkt 166. Se kommissionens beslut i ärende NN 70/07, Northern Rock ([EUT C 43, 16.2.2008, s. 1](#)), kommissionens beslut i ärende NN 25/08, undsättningsstöd till Risikoabschirmung WestLB ([EUT C 189, 26.7.2008, s. 3](#)), kommissionens beslut av den 4 juni 2008 i ärende om statligt stöd C 9/08 SachsenLB ([EUT L 104, 24.4.2009, s. 34](#)) samt kommissionens beslut av den 6 juni 2017 i ärende SA.32544 (2011/C) omstrukturerings av Trainose S.A (EUT L 186, 24.7.2018, s. 25).

¹⁴ *Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1), kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (EUT L 352, 24.12.2013, s. 9), kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT L 190, 28.6.2014, s. 45) och kommissionens förordning (EU) nr 360/2012 av den 25 april 2012 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (EUT L 114, 26.4.2012, s. 8).*

¹⁵ *Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), kommissionens förordning (EG) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 193, 1.7.2014, s. 1) och kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 369, 24.12.2014, s. 37).*

21. Utöver de befintliga möjligheter som grundas på artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan tillfälliga begränsade stödbelopp till företag som plötsligt befinner sig i en situation med likviditetsbrist eller inga likvida medel överhuvudtaget vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter.
22. *Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under förutsättning att följande villkor uppfylls (de särskilda bestämmelserna för sektorerna för primär jordbruksproduktion, fiskeri och vattenbruk anges i punkt 23):*
- a. *Det samlade stödet överstiger inte 800 000 euro per företag. Stödet får beviljas i form av direkta bidrag, skatte- eller betalningsförmåner eller i andra former, såsom återbetalningspliktiga förskott, garantier, lån eller eget kapital, under förutsättning att det totala nominella värdet av sådana åtgärder fortfarande ligger under det samlade taket på 800 000 euro per företag; alla siffror måste anges i bruttobelopp, dvs. före avdrag för skatter och avgifter.*
 - b. Stödet beviljas på grundval av en ordning med en beräknad budget.
 - c. *Stöd får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen¹⁶) den 31 december 2019.*
 - ca. *Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd¹⁷ eller omstruktureringsstöd¹⁸.*
 - d. Stödet beviljas senast den 31 december 2020¹⁹.
 - e. Stöd som beviljas företag som är verksamma inom förädling och saluföring av jordbruksprodukter²⁰ är villkorat av att det inte helt eller delvis överförs till primärproducenter, och det fastställs inte på grundval av priset på eller kvantiteten av produkter som köps in från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen.

¹⁶ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1. En hänvisning i denna tillfälliga ram till definitionen av företag i svårigheter i artikel 2.18 i förordning (EU) nr 651/2014, ska förstås som en hänvisning även till definitionerna i artikel 2.14 i förordning (EU) nr 702/2014 och artikel 3.5 i förordning (EU) nr 1388/2014.

¹⁷ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

¹⁸ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

¹⁹ Om stödet ges i form av en skatteförmån, ska den skatteskuld i förhållande till vilken denna förmån beviljas ha uppkommit senast den 31 december 2020.

²⁰ Enligt definitionen i artikel 2.6 och 2.7 i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT L 193, 1.7.2014, s. 1.

23. *Genom undantag från punkt 22 a ska utöver villkoren i punkt 22 b–e följande särskilda villkor tillämpas på stöd som beviljas företag inom jordbruks-, fiskeri- och vattenbrukssektorerna:*
- a. *Det samlade stödet överstiger inte 120 000 euro per företag som är verksamt inom fiskeri- och vattenbrukssektorn²¹ eller 100 000 euro per företag som är verksamt inom primär produktion av jordbruksprodukter²². Stödet får beviljas i form av direkta bidrag, skatte- eller betalningsförmåner eller i andra former, såsom återbetalningspliktiga förskott, garantier, lån eller eget kapital, under förutsättning att det totala nominella värdet av sådana åtgärder inte överstiger det samlade taket på 120 000 euro eller 100 000 euro per företag; alla siffror måste anges i bruttobelopp, dvs. före avdrag för skatter och avgifter.*
 - b. *Stöd till företag som är verksamma inom primär produktion av jordbruksprodukter får inte fastställas på grundval av priset på eller kvantiteten av produkter som släpps ut på marknaden.*
 - c. *Stöd till företag som är verksamma inom fiskeri- och vattenbrukssektorn berör inte någon av de kategorier av stöd som avses i artikel 1.1 a–k i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014²³.*
- 23a. *Om ett företag är verksamt inom flera sektorer, där olika högsta belopp är tillämpliga i enlighet med punkterna 22 a och 23 a, ska den berörda medlemsstaten på lämpligt sätt, till exempel genom särredovisning, säkerställa att det relevanta taket iakttas för var och en av dessa verksamheter och att det övergripande maxbeloppet om 800 000 euro inte överstigs per företag. Om ett företag är verksamt inom de sektorer som omfattas av punkt 23 a, bör det totala högsta beloppet 120 000 euro per företag inte överskridas.*

3.2. Stöd i form av garantier för lån

24. För att säkerställa tillgång till likviditet för företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist, kan offentliga garantier för lån för en begränsad tid och ett begränsat lånebelopp vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter.
- 24a. *Stöd som beviljas i enlighet med avsnitt 3.2 får inte kumuleras med stöd som beviljas för samma underliggande lånebelopp i enlighet med avsnitt 3.3 och omvänt. Stöd som beviljas enligt avsnitt 3.2 och avsnitt 3.3 får kumuleras för olika lån, med förbehåll för att det totala lånebeloppet per stödmottagare inte överskrider de tak som anges i punkt 25 d eller i punkt 27 d. En stödmottagare kan samtidigt omfattas av flera åtgärder i enlighet med avsnitt 3.2, med förbehåll för att det totala lånebeloppet per stödmottagare inte överskrider de tak som anges i punkt 25 d och e.*

²¹ Enligt definitionen i artikel 2.1 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, EUT L 190, 28.6.2014, s. 45.

²² Alla varor som förtecknas i bilaga I till EUF-fördraget med undantag för produkterna från fiskeri- och jordbrukssektorerna.

²³ Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, EUT L 190, 28.6.2014, s. 45.

25. Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd som beviljas i form av nya offentliga garantier för individuella lån som svar på covid-19-utbrottet som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under följande förutsättningar:

- a. *Garantiavgifter fastställs för varje individuellt lån på en miniminivå, som ska öka gradvis allt eftersom det garanterade lånets löptid ökar, enligt vad som anges i följande tabell:*

Typ av stödmottagare	För år 1	För år 2–3	För år 4–6
Små och medelstora företag	25 räntepunkter	50 räntepunkter	100 räntepunkter
Stora företag	50 räntepunkter	100 räntepunkter	200 räntepunkter

- b. *Som ett alternativ får medlemsstaterna anmäla ordningar som grundar sig på ovanstående tabell men där garantins löptid, garantiavgifter och garantitäckning får anpassas för varje underliggande individuellt låns kapitalbelopp, till exempel kan lägre garantitäckning uppväga en längre löptid eller tillåta lägre garantiavgifter; en fast premie får användas för garantins hela löptid om den är högre än minimipremierna för år 1 enligt tabellen ovan för varje typ av stödmottagare, efter anpassning i enlighet med garantins löptid och garantitäckning enligt denna punkt.*
- c. *Garantin beviljas senast den 31 december 2020.*
- d. *För lån med löptid bortom den 31 december 2020 får det samlade lånebeloppet per stödmottagare inte överstiga*
- i. *det dubbla beloppet av stödmottagarens årliga lönekostnader (inklusive sociala avgifter samt kostnader för personal som arbetar i företaget men formellt avlönas av underleverantörer) för 2019, eller för det senaste tillgängliga året; för företag som bildas från och med den 1 januari 2019 får det maximala lånebeloppet inte vara större än de förväntade årliga lönekostnaderna under de två första verksamhetsåren, eller*
 - ii. *25 % av stödmottagarens totala omsättning under 2019, eller*
 - iii. *med lämplig motivering som medlemsstaten lämnar till kommissionen (till exempel avseende egenskaperna hos en viss typ av företag) får lånebeloppet höjas för att täcka likviditetsbehovet från tidpunkten för beviljandet för de kommande 18 månaderna för små och medelstora företag²⁴ och för de kommande 12 månaderna för stora företag. Likviditetsbehovet bör fastställas genom självintygande från stödmottagaren²⁵.*

²⁴ Enligt bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (allmänna gruppundantagsförordningen).

²⁵ Likviditetsplanen får omfatta både rörelsekapital och investeringskostnader.

- e. För lån med löptid fram till och med den 31 december 2020 får lånets kapitalbelopp vara större än vad som anges i punkt 25 d, med lämplig motivering som medlemsstaten lämnat till kommissionen, och under förutsättning att det säkerställs att stödet är proportionerligt och att detta påvisas av medlemsstaten för kommissionen.
- f. Garantins varaktighet är begränsad till högst sex år, om den inte anpassats i enlighet med punkt 25 b, och den offentliga garantin får inte överstiga
 - i. 90 % av lånets kapitalbelopp, om förlusterna bärs proportionellt och på samma villkor för kreditinstitutet och staten, eller
 - ii. 35 % av lånets kapitalbelopp, om förluster först bärs av staten och endast därefter av kreditinstitutet (dvs. en första-förlustgaranti), och
 - iii. i båda dessa fall, när lånets storlek minskar med tiden, till exempel på grund av att lånet börjar återbetalas, måste det garanterade beloppet minska proportionellt.
- g. Garantin ska avse investerings- och/eller rörelsekapitallån.
- h. Garantin får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen²⁶) den 31 december 2019.
- ha. Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd²⁷ eller omstruktureringsstöd²⁸.

3.3. Stöd i form av subventionerade räntor för lån

- 26. För att säkerställa att företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist har tillgång till likviditet kan subventionerade räntesatser under en begränsad period och för begränsade lånebelopp vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter. Dessutom kan efterställda skulder, som är efterställda vanliga prioriterade borgenärer vid insolvensförfaranden, också vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter. En sådan skuld är ett mindre snedvridande instrument än eget kapital eller hybridkapital, eftersom det inte automatiskt kan omvandlas till eget kapital när företaget är ett företag med fortsatt verksamhet. Därför måste stöd i form av efterställda skulder²⁹ uppfylla de villkor som anges i avsnitt 3.3 om skuldinstrument. Eftersom företagets förmåga att ta på sig prioriterade skulder därigenom ökas på ett liknande sätt som genom kapitalstöd, ska ett påslag på kreditrisken och en ytterligare begränsning av beloppet jämfört med

²⁶ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

²⁷ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

²⁸ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

²⁹ Förutom ifall sådant stöd uppfyller villkoren i avsnitt 3.1 i detta meddelande.

prioriterade skulder tillämpas (en tredjedel för stora företag och halva beloppet för små och medelstora företag, enligt definitionen i punkt 27 d i eller ii). Över dessa tak bör skulder bedömas i enlighet med villkoren för de covid-19-rekapitaliseringsåtgärder som anges i avsnitt 3.11 för att säkerställa likabehandling.

26a. Stöd som beviljas i enlighet med avsnitt 3.3 får inte kumuleras med stöd som beviljas för samma underliggande lån i enlighet med avsnitt 3.2 och omvänt. Stöd som beviljas enligt avsnitt 3.2 och avsnitt 3.3 får kumuleras för olika lån, med förbehåll för att det totala lånebeloppet per stödmottagare inte överskrider de tröskelvärden som anges i punkt 25 d eller i punkt 27 d. En stödmottagare kan omfattas samtidigt av flera åtgärder i enlighet med avsnitt 3.3, med förbehåll för att det totala lånebeloppet per stödmottagare inte överskrider de tak som anges i punkt 27 d och e.

27. Kommissionen kommer att betrakta statligt stöd i form av subventioner vid offentliga lån som ges på grund av covid-19-utbrottet som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

a. Lånen får beviljas till en lägre räntesats som minst motsvarar den basränta (IBOR 1 år eller motsvarande offentliggjord av kommissionen³⁰) som är tillgänglig den 1 januari 2020 eller vid tidpunkten för anmälan, plus kreditriskmarginaler enligt tabellen nedan:

Typ av stödmottagare	Kreditriskmarginal för år 1	Kreditriskmarginal för år 2–3	Kreditriskmarginal för år 4–6
Små och medelstora företag	25 räntepunkter ³¹	50 räntepunkter ³²	100 räntepunkter
Stora företag	50 räntepunkter	100 räntepunkter	200 räntepunkter

b. Som ett alternativ får medlemsstaterna anmäla ordningar som grundar sig på ovanstående tabell men där löptid och nivån på kreditriskmarginalen får anpassas, till exempel får en fast kreditriskmarginal användas för lånets hela löptid om den är högre än den lägsta kreditriskmarginalen för det första året för varje typ av stödmottagare, efter anpassning i enlighet med lånets löptid enligt denna punkt³³.

c. Låneavtalen undertecknas senast den 31 december 2020 och är begränsade till högst sex år såvida de inte anpassas enligt punkt 27 b.

d. För lån med löptid bortom den 31 december 2020 får det samlade lånebeloppet per stödmottagare inte överstiga

³⁰ Basräntan beräknad i enlighet med kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (EUT C 14, 19.01.2008, s. 6) och som finns på GD Konkurrens webbplats https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

³¹ Den lägsta sammanlagda räntesatsen (basränta plus kreditriskmarginaler) måste vara minst 10 räntepunkter per år.

³² Den lägsta sammanlagda räntesatsen (basränta plus kreditriskmarginaler) måste vara minst 10 räntepunkter per år.

³³ Den lägsta sammanlagda räntesatsen (basränta plus kreditriskmarginaler) måste vara minst 10 räntepunkter per år.

- i. *det dubbla beloppet av stödmottagarens årliga lönekostnader (inklusive sociala avgifter samt kostnader för personal som arbetar i företaget men formellt avlönas av underleverantörer) för 2019, eller för det senaste tillgängliga året; för företag som bildas från och med den 1 januari 2019 får det maximala lånebeloppet inte vara större än de förväntade årliga lönekostnaderna under de två första verksamhetsåren, eller*
 - ii. *25 % av stödmottagarens totala omsättning under 2019, eller*
 - iii. *med lämplig motivering som medlemsstaten lämnar till kommissionen (till exempel avseende egenskaperna hos en viss typ av företag) får lånebeloppet höjas för att täcka likviditetsbehovet från tidpunkten för beviljandet för de kommande 18 månaderna för små och medelstora företag³⁴ och för de kommande 12 månaderna för stora företag. Likviditetsbehovet bör fastställas genom självintygande från stödmottagaren³⁵.*
- e. *För lån med löptid fram till och med den 31 december 2020 får lånets kapitalbelopp vara större än vad som anges i punkt 27 d, med lämplig motivering som medlemsstaten lämnat till kommissionen, och under förutsättning att det säkerställs att stödet är proportionerligt och att detta påvisas av medlemsstaten för kommissionen.*
 - f. *Lånet ska avse investerings- och/eller rörelsekapitalbehov.*
 - g. *Lånet får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen³⁶) den 31 december 2019.*
 - ga. *Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd³⁷ eller omstruktureringsstöd³⁸.*
- 27a. *Skuldinstrument, som vid insolvensförfaranden är efterställda vanliga prioriterade borgenärer, får beviljas till lägre ränta, som minst motsvarar basräntan och de kreditriskmarginaler som avses i tabellen i punkt 27 a plus 200 räntepunkter för stora företag och 150 räntepunkter för små och medelstora företag. Den alternativa möjligheten i punkt 27 b är tillämplig på sådana skuldinstrument. Punkterna 27 c, 27 f och 27 g ska också iakttas. Om andelen efterställda skulder överstiger båda av de*

³⁴ Enligt definitionen i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen.

³⁵ Likviditetsplanen får omfatta både rörelsekapital och investeringskostnader.

³⁶ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

³⁷ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

³⁸ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

följande taken³⁹, ska instrumentets förenlighet med den inre marknaden fastställas i enlighet med avsnitt 3.11:

- i. Två tredjedelar av stödmottagarens årliga lönekostnader för stora företag, och stödmottagarens årliga lönekostnad för små och medelstora företag enligt definitionen i punkt 27 d i, och*
- ii. 8,4 % av stödmottagarens totala omsättning 2019 för stora företag och 12,5 % av stödmottagarens totala omsättning 2019 för små och medelstora företag.*

3.4. Stöd i form av garantier och lån via kreditinstitut eller andra finansinstitut

- 28. Stöd i form av garantier och lån i enlighet med avsnitt 3.1, avsnitt 3.2 och avsnitt 3.3 i detta meddelande får ges till företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist, direkt eller genom kreditinstitut och andra finansinstitut som finansiella intermediärer. I det senare fallet gäller de villkor som anges nedan.*
- 29. Även om sådant stöd direkt riktar sig till företag med en plötslig likviditetsbrist och inte till kreditinstitut eller andra finansinstitut kan det även utgöra en indirekt fördel för de sistnämnda. Ett sådant indirekt stöd har dock inte som mål att bevara eller återställa kreditinstitutens bärkraft, likviditet eller solvens. Kommissionen anser därför att sådant stöd inte bör betraktas som extraordinärt offentligt finansiellt stöd i enlighet med artikel 2.1.28 i BRRD (krishanteringsdirektivet) och artikel 3.1.29 i förordningen om en gemensam resolutionsmekanism, och bör inte bedömas enligt reglerna om statligt stöd för banksektorn⁴⁰.*
- 30. Under alla omständigheter är det lämpligt att införa vissa skyddsåtgärder när det gäller eventuellt indirekt stöd till kreditinstitut eller andra finansinstitut för att begränsa otillbörlig snedvridning av konkurrensen.*
- 31. Kreditinstitut eller andra finansinstitut bör i största möjliga utsträckning föra vidare fördelarna med den offentliga garantin eller de subventionerade räntesatserna på lån till de slutliga stödmottagarna. Den finansiella intermediären måste kunna visa att den har en mekanism som säkerställer att fördelarna i största möjliga utsträckning förs vidare till de slutliga stödmottagarna i form av större finansieringsvolym, mer riskfyllda portföljer, lägre krav på säkerheter, lägre garantiavgifter eller lägre räntesatser än utan sådana offentliga garantier eller lån.*

3.5. Kortfristig exportkreditförsäkring

- 32. Enligt kommissionens meddelande om kortfristig exportkreditförsäkring får marknadsmässiga risker inte omfattas av exportkreditförsäkring med stöd från medlemsstaterna. Efter att ha genomfört det offentliga samrådet om tillgång till kortfristig exportkreditförsäkring för export till alla länder som för närvarande betraktas som länder med marknadsmässiga risker, konstaterade kommissionen att det till följd av*

³⁹ Om kupongbetalningar kapitaliseras måste detta beaktas när taken beräknas, under förutsättning att denna kapitalisering var planerad eller förutsebar vid tidpunkten för anmälan av åtgärden. Alla andra statliga stödåtgärder i form av efterställda skulder som beviljats inom ramen för covid-19-utbrottet måste också ingå i denna beräkning, även om de inte omfattas av detta meddelande. Efterställda skulder som beviljats i enlighet med avsnitt 3.1 i detta meddelande medräknas dock inte för dessa tak.

⁴⁰ Se punkt 6 i denna tillfälliga ram.

det pågående covid-19-utbrottet saknas tillräckliga möjligheter till privat försäkring för kortfristiga exportkrediter i allmänhet och att täckning av marknadsmässiga risker för närvarande inte finns att tillgå.

33. *I detta sammanhang betraktar kommissionen alla kommersiella och politiska risker i samband med export till de länder som förtecknas i bilagan till meddelandet om kortfristig exportkreditförsäkring som tillfälligt icke-marknadsmässiga till och med den 31 december 2020⁴¹.*

3.6. Stöd till covid-19-relaterad forskning och utveckling

34. *Utöver nuvarande möjligheter enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget är det viktigt att underlätta covid-19-relaterad forskning och utveckling för att möta den rådande akuta hälsokrisen.*

35. *Kommissionen kommer att betrakta stöd till projekt som rör covid-19-relaterad och annan antivirusrelaterad forskning och utveckling⁴², inbegripet projekt som har fått en covid-19-specifik spetskompetensstämpel enligt instrumentet för små och medelstora företag inom Horisont 2020, som förenligt med den inre marknaden, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:*

- a. *Stödet beviljas i form av direkta bidrag, återbetalningspliktiga förskott eller skatteförmåner senast den 31 december 2020.*
- b. *För forsknings- och utvecklingsprojekt som inletts från och med den 1 februari 2020, eller för projekt som har fått en covid-19-specifik spetskompetensstämpel, anses stödet ha en stimulanseffekt. För projekt som inletts före den 1 februari 2020 anses stödet ha en stimulanseffekt om stödet är nödvändigt för att påskynda projektet eller utvidga dess räckvidd. I sådana fall ska endast de ytterligare kostnaderna i samband med de påskyndade insatserna eller den utvidgade räckvidden vara stödberättigande.*
- c. *Stödberättigande kostnader får avse alla kostnader som är nödvändiga för forsknings- och utvecklingsprojektet under dess löptid, bland annat personalkostnader, kostnader för it- och databehandlingsutrustning, för diagnosverktyg, för verktyg för datainsamling och databehandling, för forsknings- och utvecklingstjänster, för prekliniska och kliniska försök (försöksfaser I-IV), för erhållande, validering och försvar av patent och andra immateriella tillgångar, samt kostnader för att erhålla de bedömningar av överensstämmelse och/eller godkännanden som är nödvändiga för saluföring av nya och förbättrade vacciner och läkemedel, medicintekniska produkter, sjukhusutrustning och medicinsk utrustning, desinfektionsmedel och personlig skyddsutrustning; fas-IV-försök är*

⁴¹ Meddelande från kommissionen om ändring av bilagan till kommissionens meddelande till medlemsstaterna om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på kortfristig exportkreditförsäkring, C(2020)2044 final av den 27 mars 2020, EUT C 101I, 28.3.2020, s. 1.

⁴² Covid-19-relaterad och annan antivirusrelaterad forskning och utveckling omfattar forskning om vacciner, läkemedel och medicinska behandlingar, medicintekniska produkter och sjukhusutrustning och medicinsk utrustning, desinfektionsmedel, skyddskläder och skyddsutrustning samt relevanta processinnovationer för en effektiv framställning av de nödvändiga produkterna.

stödberättigande förutsatt att de möjliggör ytterligare vetenskapliga eller tekniska framsteg.

- d. Stödnivån för varje stödmottagare får täcka 100 % av de stödberättigande kostnaderna för grundforskning, och får inte överstiga 80 % av de stödberättigande kostnaderna för industriell forskning och experimentell utveckling⁴³.*
- e. Stödnivån för industriell forskning och experimentell utveckling får höjas med 15 procentenheter om fler än en medlemsstat stöder forskningsprojektet eller om det bedrivs i gränsöverskridande samarbete med forskningsorganisationer eller andra företag.*
- f. Stöd inom ramen för denna åtgärd får kombineras med stöd från andra källor för samma stödberättigande kostnader, förutsatt att det sammanlagda stödet inte överskrider de tak som anges i leden d och e ovan.*
- g. Stödmottagaren ska förbinda sig att bevilja icke-exklusiva licenser på icke-diskriminerande marknadsvillkor till tredje parter inom EES.*
- h. Stöd får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen⁴⁴) den 31 december 2019.*
- ha. Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd⁴⁵ eller omstruktureringsstöd⁴⁶.*

3.7. Investeringstöd för infrastruktur för testning och uppskalning

- 36. Utöver nuvarande möjligheter enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget är det viktigt att stödja infrastruktur för testning och uppskalning som bidrar till att utveckla covid-19-relaterade produkter.*
- 37. Kommissionen kommer därför att betrakta investeringstöd för uppförande eller uppgradering av infrastruktur för testning och uppskalning, som krävs för utveckling, testning och uppskalning fram till en första industriell användning före massproduktion, av covid-19-relaterade produkter enligt avsnitt 3.8 som förenligt med den inre marknaden under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:*
 - a. Stödet beviljas för uppförande eller uppgradering av infrastruktur för testning och uppskalning, som krävs för utveckling, testning och uppskalning fram till en första industriell användning före massproduktion, av covid-19-relaterade läkemedel*

⁴³ Enligt definitionerna i artikel 2.84, 2.85 och 2.86 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁴⁴ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁴⁵ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

⁴⁶ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

(inklusive vacciner) och medicinska behandlingar, deras intermediärer, aktiva farmaceutiska substanser och insatsvaror, medicintekniska produkter, sjukhusutrustning och medicinsk utrustning (inbegripet respiratorer, skyddskläder, skyddsutrustning och diagnosverktyg) samt nödvändiga insatsvaror; desinfektionsmedel och deras intermediärer och kemiska insatsvaror som är nödvändiga för deras framställning; samt verktyg för datainsamling och databehandling.

- b. Stödet beviljas i form av direkta bidrag, skatteförmåner eller återbetalningspliktiga förskott senast den 31 december 2020.
- c. För projekt som inletts från och med den 1 februari 2020 anses stödet ha en stimulanseffekt. För projekt som inletts före den 1 februari 2020 anses stödet ha en stimulanseffekt om stödet är nödvändigt för att påskynda projektet eller utvidga dess räckvidd. I sådana fall ska endast de ytterligare kostnaderna i samband med de påskyndade insatserna eller den utvidgade räckvidden vara stödberättigande.
- d. Investeringsprojektet ska slutföras inom sex månader efter den dag då stödet beviljades. Ett investeringsprojekt anses vara slutfört när det godtas som slutfört av de nationella myndigheterna. Om tidsfristen på sex månader överskrids ska, för varje månads försening, 25 % av det beviljade stödbeloppet i form av direkta bidrag eller skatteförmåner återbetalas, om inte förseningen beror på omständigheter som ligger utanför stödmottagarens kontroll. Om tidsfristen respekteras övergår stöd i form av återbetalningspliktiga förskott till bidrag. Om den inte respekteras, återbetalas det återbetalningspliktiga förskottet i lika stora årliga delbetalningar inom fem år efter den dag då stödet beviljades.
- e. Stödberättigande kostnader är de investeringskostnader som är nödvändiga för att uppföra den infrastruktur för testning och uppskalning som krävs för att utveckla de produkter som förtecknas i led a ovan. Stödnivån får inte överstiga 75 % av de stödberättigande kostnaderna.
- f. Den högsta tillåtna stödnivån för det direkta bidraget eller för skatteförmånen får höjas med ytterligare 15 procentenheter, antingen om investeringen slutförs inom två månader efter den dag då stödet beviljades eller den dag då skatteförmånen började tillämpas, eller om stödet ges av fler än en medlemsstat. Om stödet beviljas i form av ett återbetalningspliktigt förskott och investeringen slutförs inom två månader, eller om stödet ges av fler än en medlemsstat, får ytterligare 15 procentenheter beviljas.
- g. Stödet inom ramen för denna åtgärd får inte kombineras med annat investeringsstöd för samma stödberättigande kostnader.
- h. En förlusttäckningsgaranti får beviljas utöver ett direkt bidrag, en skatteförmån eller ett återbetalningspliktigt förskott, eller som en självständig stödåtgärd. Förlusttäckningsgarantin utfärdas inom en månad efter det att företaget ansökt om den; förlusten som ska kompenseras fastställs fem år efter det att investeringen slutförts. Kompensationsbeloppet beräknas som skillnaden mellan summan av investeringskostnader, en rimlig vinst på 10 % per år av investeringskostnaderna under fem år, och driftskostnader å ena sidan, och summan av det direkta bidrag som erhållits, intäkter under femårsperioden samt projektets slutvärde å andra sidan.

- i. *Det pris som tas ut för tjänster som tillhandahålls med hjälp av infrastruktur för testning och uppskalning ska motsvara marknadspriset.*
- j. *Infrastruktur för testning och uppskalning ska vara öppen för flera användare och kunna tillgås på ett öppet och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av investeringskostnaderna kan beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor.*
- k. *Stöd får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen⁴⁷) den 31 december 2019.*
- ka. *Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd⁴⁸ eller omstruktureringsstöd⁴⁹.*

3.8. Investeringsstöd för produktion av covid-19-relaterade produkter

- 38. *Utöver nuvarande möjligheter enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget är det viktigt att underlätta framställning av covid-19-relaterade produkter. Detta omfattar relevanta läkemedel (inklusive vacciner) och medicinska behandlingar, deras intermediärer, aktiva farmaceutiska substanser och insatsvaror, medicintekniska produkter, sjukhusutrustning och medicinsk utrustning (inbegripet respiratorer, skyddskläder, skyddsutrustning och diagnosverktyg) samt nödvändiga insatsvaror; desinfektionsmedel och deras intermediärer och kemiska insatsvaror som är nödvändiga för deras framställning; samt verktyg för datainsamling och databehandling.*
- 39. *Kommissionen kommer att betrakta investeringsstöd för framställning av covid-19-relaterade produkter som förenligt med den inre marknaden förutsatt att följande villkor är uppfyllda:*
 - a. *Investeringsstödet beviljas för framställning av covid-19-relaterade produkter, såsom läkemedel (inklusive vacciner) och medicinska behandlingar, deras intermediärer, aktiva farmaceutiska substanser och insatsvaror, medicintekniska produkter, sjukhusutrustning och medicinsk utrustning (inbegripet respiratorer, skyddskläder, skyddsutrustning och diagnosverktyg) samt nödvändiga insatsvaror; desinfektionsmedel och deras intermediärer och kemiska insatsvaror som är nödvändiga för deras framställning; samt verktyg för datainsamling och databehandling.*
 - b. *Stödet beviljas i form av direkta bidrag, skatteförmåner eller återbetalningspliktiga förskott senast den 31 december 2020.*

⁴⁷ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁴⁸ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

⁴⁹ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

- c. *För projekt som inletts från och med den 1 februari 2020 anses stödet ha en stimulanseffekt. För projekt som inletts före den 1 februari 2020 anses stödet ha en stimulanseffekt om stödet är nödvändigt för att påskynda projektet eller utvidga dess räckvidd. I sådana fall ska endast de ytterligare kostnaderna i samband med de påskyndade insatserna eller den utvidgade räckvidden vara stödberättigande.*
- d. *Investeringsprojektet slutförs inom sex månader efter den dag då stödet beviljades. Ett investeringsprojekt anses vara slutfört när det godtas som slutfört av de nationella myndigheterna. Om tidsfristen på sex månader överskrids ska, för varje månads försening, 25 % av det beviljade stödbeloppet i form av direkta bidrag eller skatteförmåner återbetalas, om inte förseningen beror på omständigheter som ligger utanför stödmottagarens kontroll. Om tidsfristen respekteras övergår stöd i form av återbetalningspliktiga förskott till bidrag. Om den inte respekteras, återbetalas det återbetalningspliktiga förskottet i lika stora årliga delbetalningar inom fem år efter den dag då stödet beviljades.*
- e. *Stödberättigande kostnader avser alla investeringskostnader som är nödvändiga för framställning av de produkter som anges i led a och kostnaderna för driftprov i de nya produktionsanläggningarna. Stödnivån får inte överstiga 80 % av de stödberättigande kostnaderna.*
- f. *Den högsta tillåtna stödnivån för det direkta bidraget eller skatteförmånen får höjas med ytterligare 15 procentenheter, antingen om investeringen slutförs inom två månader efter den dag då stödet beviljades eller den dag då skatteförmånen började tillämpas, eller om stödet ges av fler än en medlemsstat. Om stödet beviljas i form av ett återbetalningspliktigt förskott och investeringen slutförs inom två månader, eller om stödet ges av fler än en medlemsstat, får ytterligare 15 procentenheter beviljas.*
- g. *Stöd inom ramen för denna åtgärd får inte kombineras med annat investeringsstöd för samma stödberättigande kostnader.*
- h. *En förlusttäckningsgaranti får beviljas utöver ett direkt bidrag, en skatteförmån eller ett återbetalningspliktigt förskott, eller som en självständig stödåtgärd. Förlusttäckningsgarantin utfärdas inom en månad efter det att företaget ansökt om den; förlusten som ska kompenseras fastställs fem år efter det att investeringen slutförts. Kompensationsbeloppet beräknas som skillnaden mellan summan av investeringskostnader, en rimlig vinst på 10 % per år av investeringskostnaderna under fem år, och driftskostnader å ena sidan, och summan av det direkta bidrag som erhållits, intäkter under femårsperioden samt projektets slutvärde å andra sidan.*
- i. *Stöd får inte beviljas företag som redan befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen⁵⁰) den 31 december 2019.*
- ia. *Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att*

⁵⁰ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd⁵¹ eller omstruktureringsstöd⁵².

3.9. Stöd i form av uppskov med skattebetalningar och/eller socialförsäkringsavgifter

40. *Uppskov med skattebetalningar och/eller socialförsäkringsavgifter kan vara ett värdefullt verktyg för att lätta på företags (inbegripet egenföretagares) likviditetsbegränsningar och bevara sysselsättning. Om sådana uppskov har allmän räckvidd och inte gynnar vissa företag eller viss produktion omfattas de inte av tillämpningsområdet för artikel 107.1 i EUF-fördraget. Om de är begränsade exempelvis till vissa sektorer, regioner eller typer av företag, innefattar de stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget⁵³.*
41. *Som förenliga med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget kommer kommissionen att betrakta stödordningar bestående av tillfälliga uppskov med skattebetalningar eller med socialförsäkringsavgifter som gäller företag (inbegripet egenföretagare) vilka är särskilt drabbade av covid-19-utbrottet, till exempel inom särskilda sektorer, regioner eller företag av en viss storlek. Detta gäller även åtgärder som vidtas med avseende på skyldigheter i fråga om skattebetalningar och arbetsgivares socialförsäkringsavgifter som syftar till att lätta på de likviditetsbegränsningar som stödmottagarna ställs inför, inbegripet men inte begränsat till uppskov med delbetalningar, enklare tillgång till betalningsplaner för skatteskulder och beviljande av räntefria perioder, uppskov med indrivning av skatteskulder och påskyndade skatteåterbetalningar. Stödet ska beviljas före den 31 december 2020 och uppskovets slutdatum får inte ligga senare än den 31 december 2022.*

3.10. Stöd i form av lönesubventioner för anställda för att undvika uppsägningar under covid-19-utbrottet

42. *För att bevara sysselsättningen kan medlemsstaterna överväga att bidra till lönekostnaderna för företag, vilka, på grund av covid-19-utbrottet, annars skulle ha sagt upp personal eller till inkomst motsvarande lön för egenföretagare för vilka antagandet av nationella åtgärder till följd av covid-19-utbrottet ledde till tillfällig nedläggning eller reducering av deras affärsverksamhet. Om sådana stödordningar tillämpas på hela ekonomin omfattas de inte av unionens kontroll av statligt stöd, eftersom de inte är selektiva. Däremot ska dessa stödordningar anses ge företag en selektiv fördel om de är begränsade till vissa sektorer, regioner eller typer av företag.*
43. *Om sådana åtgärder utgör stöd kommer kommissionen att betrakta dem som förenliga med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:*
- a. *Stödet syftar till att undvika uppsägningar under covid-19-utbrottet (och att säkerställa fortsatt affärsverksamhet för egenföretagare).*

⁵¹ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

⁵² Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

⁵³ Se även punkt 118 i kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C/2016/2946), EUT C 262, 19.7.2016, s. 1.

- b. *Stödet beviljas i form av stödordningar för företag i särskilda sektorer eller regioner eller företag av en viss storlek som är särskilt drabbade av covid-19-utbrottet.*
 - c. *Lönesubventionen beviljas under en period av högst tolv månader efter stödansökan, för anställda som annars skulle ha sagts upp till följd av nedläggning eller reducering av affärsverksamhet på grund av covid-19-utbrottet (eller för egenföretagare vars affärsverksamhet har påverkats negativt av covid-19-utbrottet), och på villkor att den personal som omfattas behålls som stadigvarande anställd under hela den period för vilken stödet beviljas (eller på villkor att den berörda egenföretagarens affärsverksamhet upprätthålls under hela den period för vilken stödet beviljas).*
 - d. *Den månatliga lönesubventionen får inte överstiga 80 % av bruttomånadslönen (inbegripet arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter) för den personal som omfattas (eller 80 % av en egenföretagares genomsnittliga månatliga inkomst motsvarande lön). Medlemsstaterna får också, särskilt av hänsyn till låglönekategorier, anmäla alternativa metoder för att beräkna stödnivån, såsom att använda den nationella genomsnittslönen eller minimilönen, under förutsättning att stödets proportionalitet bibehålls.*
 - e. *Lönesubventionen får kombineras med andra allmänt tillgängliga eller selektiva åtgärder för sysselsättningsstöd, förutsatt att det kombinerade stödet inte leder till överkompensation av lönekostnaderna för den berörda personalen. Lönesubventioner får vidare kombineras med uppskov med skattebetalning och med socialförsäkringsavgifter.*
- 43a. *I den mån som en sådan ordning även omfattar anställda vid kreditinstitut eller finansinstitut, syftar stöden till dessa institut inte till att bevara eller återställa deras lönsamhet, likviditet eller solvens, med tanke på det i huvudsak sociala syftet med sådant stöd⁵⁴. Kommissionen anser därför att sådant stöd inte bör betraktas som extraordinärt offentligt finansiellt stöd i enlighet med artikel 2.1.28 i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och artikel 3.1.29 i förordningen om en gemensam resolutionsmekanism, och bör inte bedömas enligt reglerna om statligt stöd till banksektorn⁵⁵.*

3.11. Rekapitaliseringsåtgärder

- 44. *Genom denna tillfälliga ram fastställs kriterier inom ramen för EU:s regler om statligt stöd, baserat på vilka medlemsstaterna kan ge offentligt stöd i form av eget kapital och/eller hybridkapitalinstrument till företag som står inför ekonomiska svårigheter på grund av covid-19-utbrottet⁵⁶. Ramen syftar till att säkerställa att störningarna i ekonomin inte leder till att företaget som var bärkraftiga före covid-19-utbrottet lämnar*

⁵⁴ Se analogt kommissionens beslut SA.49554-CY– ordning i Cypern för nödlidande lån mot säkerhet i primära bostäder (Estia), skäl 73, och kommissionens beslut SA.53520-EL– ordning för skydd av primär bostad, skäl 71.

⁵⁵ Se punkt 6 i detta meddelande.

⁵⁶ En möjlighet att ge stöd i form av eget kapital och/eller hybridkapitalinstrument, men med betydligt lägre nominella belopp, finns redan enligt villkoren i avsnitt 3.1 i detta meddelande.

marknaden i onödan. Rekapitalisering får därför inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att säkerställa stödmottagarens bärkraft, och bör inte gå längre än att återställa stödmottagarens kapitalstruktur före covid-19-utbrottet. Stora företag måste rapportera om hur det mottagna stödet bidrar till deras verksamhet i enlighet med EU:s och medlemsstaternas skyldigheter i samband med den gröna och digitala omvandlingen, inbegripet EU:s mål om klimatneutralitet till 2050.

45. Samtidigt betonar kommissionen att nationellt offentligt stöd i form av eget kapital och/eller hybridkapitalinstrument, som en del av stödordningar eller i individuella fall, endast bör övervägas om det inte finns någon annan lämplig lösning. Dessutom bör utfärdandet av sådana instrument omfattas av stränga villkor, eftersom de i hög grad snedvrider konkurrensen mellan företag. Sådana ingripanden måste därför omgärdas av tydliga villkor för statens inträde, ersättning och utträde ur de berörda företagens egna kapital, bestämmelser om företagets styrning och lämpliga åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen. Mot denna bakgrund noterar kommissionen att man, genom att utforma nationella stödåtgärder på ett sätt som uppfyller EU:s politiska mål i fråga om grön och digital omställning av ekonomierna, kommer att möjliggöra en mer hållbar långsiktig tillväxt, och främja omställningen till det överenskomna EU-målet om klimatneutralitet till 2050.

3.11.1. Tillämplighet

46. Följande villkor ska gälla för medlemsstaternas rekapitaliseringsordningar och individuella rekapitaliseringsåtgärder för icke-finansiella företag (nedan tillsammans kallade covid-19-rekapitalisering) enligt detta meddelande, vilka inte omfattas av avsnitt 3.1 i detta meddelande. De tillämpar covid-19-rekapitaliseringsåtgärder för stora företag och små och medelstora företag⁵⁷.
47. Följande villkor ska också gälla efterställda skuldinstrument som överskrider båda de tak som avses i punkt 27a i och ii i avsnitt 3.3 i detta meddelande.
48. Covid-19-rekapitaliseringsåtgärder får inte beviljas efter den 30 juni 2021.

3.11.2. Villkor för stödberättigande och inträde

49. Covid-19-rekapitaliseringen måste uppfylla följande villkor:
- a. Utan statligt ingripande skulle stödmottagaren tvingas lägga ner verksamheten eller ha allvarliga svårigheter att upprätthålla den. Sådana svårigheter kan påvisas genom en försämring av i första hand stödmottagarens skuldsättningsgrad eller liknande indikatorer.
 - b. Ingripandet ligger i det gemensamma intresset. Det kan handla om att undvika socialt lidande och marknadsmisslyckanden på grund av betydande förlust av arbetstillfällen, ett innovationsföretags utträde, ett systemviktigt företags utträde, risk för avbrott i en viktig tjänst eller liknande situationer, vederbörligen styrka av den berörda medlemsstaten.

⁵⁷ Som framgår av punkt 16 i meddelandet, förblir det möjligt att anmäla alternativa strategier i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

- c. *Stödmottagaren klarar inte att hitta marknadsfinansiering till rimliga villkor och de övergripande åtgärder som finns i den berörda medlemsstaten för att täcka likviditetsbehoven är inte tillräckliga för att säkerställa dess bärkraft.*
 - d. *Stödmottagaren är inte ett företag som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019 (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen⁵⁸).*
 - da. *Genom undantag från ovanstående kan stöd beviljas mikroföretag eller små företag (i den mening som avses i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen) som redan befann sig i svårigheter den 31 december 2019, under förutsättning att de inte omfattas av ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning, och att de inte har mottagit undsättningsstöd⁵⁹ eller omstruktureringsstöd⁶⁰.*
50. *Medlemsstaterna får endast bevilja covid-19-rekapitalisering inom ramen för en stödordning som godkänts av kommissionen efter en skriftlig begäran om sådant stöd från de presumtiva stödmottagande företagen. När det gäller individuellt anmälningspliktigt stöd, ska medlemsstaterna lämna bevis på en sådan skriftlig begäran som en del av anmälan av det individuella stödet till kommissionen.*
51. *Kraven i detta avsnitt och i avsnitten 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 och 3.11.7 gäller både stödordningar och individuella stödåtgärder för covid-19-rekapitalisering. När kommissionen godkänner en stödordning, kommer den att kräva separat anmälan av individuellt stöd över tröskelvärdet 250 miljoner euro. För sådana anmälningar kommer kommissionen att bedöma om den befintliga finansieringen på marknaden eller de övergripande åtgärderna för att täcka likviditetsbehoven är otillräckliga för att säkerställa företagets bärkraft, att de utvalda rekapitaliseringsinstrumenten och de villkor som är kopplade till dem är lämpliga för att avhjälpa stödmottagarens allvarliga svårigheter, att stödet är proportionerligt, och att villkoren i detta avsnitt och i avsnitten 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 och 3.11.7 är uppfyllda.*

3.11.3. Typer av rekapitaliseringsåtgärder

52. *Medlemsstaterna kan tillhandahålla covid-19-rekapitalisering genom två åtskilda uppsättningar av rekapitaliseringsinstrument:*
- a. *Egetkapitalinstrument, särskilt emittering av nya stamaktier eller preferensaktier, och/eller*

⁵⁸ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁵⁹ Eller om de, ifall de har mottagit undsättningsstöd, har betalat tillbaka lånet eller sagt upp garantin vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

⁶⁰ Eller om de, ifall de har mottagit omstruktureringsstöd, inte längre omfattas av en omstruktureringsplan vid tidpunkten för beviljandet av stödet enligt detta meddelande.

- b. instrument med en egetkapitalkomponent (nedan kallade hybridkapitalinstrument)⁶¹, särskilt vinstandelsbevis, passivt deläggande och konvertibla säkerställda eller ej säkerställda obligationer.
53. Statligt ingripande kan ske i form av alla varianter av ovan nämnda instrument, eller en kombination av eget kapital och hybridkapitalinstrument. Medlemsstaterna får också garantera de ovannämnda instrumenten inom ramen för ett marknadserbjudande, förutsatt att eventuella statliga ingripanden i en stödmottagare uppfyller de villkor som anges i detta avsnitt 3.11 i meddelandet. Medlemsstaten måste se till att de valda rekapitaliseringsinstrumenten och de villkor som är kopplade till dem är lämpliga för att tillgodose stödmottagarens behov av rekapitalisering, samtidigt som de är minst snedvridande för konkurrensen.

3.11.4. Rekapitaliseringsbeloppet

54. För att säkerställa att stödet är proportionerligt får beloppet av covid-19-rekapitalisering inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att säkerställa stödmottagarens bärkraft, och bör inte gå längre än att återställa stödmottagarens kapitalstruktur före covid-19-utbrottet, dvs. situationen per den 31 december 2019. Vid bedömningen av stödets proportionalitet ska statligt stöd som har tagits emot eller som planeras inom ramen för covid-19-utbrottet beaktas.

3.11.5. Statens ersättning och utträde

Allmänna principer

55. Staten ska erhålla lämplig ersättning för investeringen. Ju närmare ersättningen ligger marknadsmässiga villkor, desto mindre är den potentiella snedvridning av konkurrensen som det statliga ingripandet kan leda till.
56. Covid-19-rekapitaliseringen bör lösas in när ekonomin stabiliseras. Kommissionen anser att det är lämpligt att ge stödmottagaren tillräckligt med tid för att lösa in rekapitaliseringen. Medlemsstaten måste införa en mekanism för att gradvis öka incitamenten till återlösen.
57. Covid-19-rekapitaliseringens ersättning bör höjas för att närma sig marknadspriserna, så att stödmottagare och övriga aktieägare ges ett incitament att lösa in den statliga rekapitaliseringsåtgärden och risken för snedvridning av konkurrensen minimeras.
58. Av detta följer att covid-19-rekapitaliseringsåtgärder måste innehålla lämpliga incitament för företag att lösa in rekapitaliseringen och söka efter alternativt kapital när marknadsförhållandena så tillåter, genom att kräva en tillräckligt hög ersättning för rekapitaliseringen.

⁶¹ Hybridkapitalinstrument är instrument som har inslag av både skuld och eget kapital. Konvertibla obligationer ger till exempel samma typ av ersättning som obligationer fram till dess att de omvandlas till eget kapital. Den totala beräknade ersättningen från hybridkapitalinstrument beror därför å ena sidan på deras ersättning då de är skuldlänkande instrument och å andra sidan på villkoren för omvandling till aktielänkande instrument.

59. Som ett alternativ till de ersättningsmodeller som anges nedan får medlemsstaterna anmäla stödordningar eller individuella åtgärder där ersättningsmodellen anpassas i enlighet med kapitalinstrumentets egenskaper och förmånsrätt, förutsatt att de totalt sett leder till ett liknande resultat när det gäller att ge incitament för statens utträde och ett liknande samlat resultat för statens ersättning.

Ersättning från eget kapitalinstrument

60. Ett kapitaltillskott från staten, eller ett motsvarande ingripande, ska ske till ett pris som inte överstiger stödmottagarens genomsnittliga aktiekurs under de 15 dagar som föregår begäran om kapitaltillskott. Om stödmottagaren inte är ett börsnoterat företag, bör en uppskattning av dess marknadsvärde fastställas av en oberoende expert eller på något annat sätt som står i proportion till ändamålet.
61. Alla rekapitaliseringsåtgärder ska innefatta en mekanism som gradvis höjer statens ersättning, så att stödmottagaren ges incitament att köpa tillbaka statens kapitaltillskott. Höjningen av ersättningen kan utgöras av ytterligare aktier⁶² som tilldelas staten eller av andra mekanismer, och bör motsvara en höjning på minst 10 % av ersättningen till staten (för innehav som är ett resultat av statens ej återbetalda covid-19-kapitaltillskott), för varje höjningssteg:
- Om staten inte har sålt minst 40 % av sitt aktieinnehav som är ett resultat av covid-19-kapitaltillskottet, kommer höjningsmekanismen att aktiveras fyra år efter covid-19-kapitaltillskottet.
 - Om staten inte har sålt hela sitt aktieinnehav som är ett resultat av covid-19-kapitaltillskottet, kommer höjningsmekanismen återigen att aktiveras sex år efter covid-19-kapitaltillskottet⁶³.

Om stödmottagaren inte är ett börsnoterat företag, får medlemsstaterna besluta att genomföra vart och ett av de två stegen ett år senare, dvs. fem respektive sju år efter beviljandet av covid-19-kapitaltillskottet.

62. Kommissionen kan godta alternativa mekanismer, förutsatt att de totalt sett leder till ett liknande resultat när det gäller att ge incitament för statens utträde och ett liknande samlat resultat för statens ersättning.
63. Stödmottagaren bör när som helst kunna återköpa den kapitalandel som staten har förvärvat. För att säkerställa att staten får lämplig ersättning för investeringen, bör återköpspriset vara det högre beloppet av i) statens nominella investering, ökad med en årlig ränteersättning på 200 räntepunkter mer än vad som anges i tabellen nedan⁶⁴, eller ii) marknadspriset vid tidpunkten för återköpet.

⁶² Ytterligare aktier kan exempelvis tilldelas via emission av konvertibla obligationer vid tidpunkten för rekapitaliseringen, som kommer att konverteras till eget kapital vid tidpunkten för aktiveringen av höjningsmekanismen.

⁶³ Till exempel om höjningen sker genom tilldelning till staten av ytterligare aktier. Om statens innehav i en stödmottagare som resultat av dess kapitaltillskott är 40 %, och om den inte säljer sitt innehav före det datum som krävs, bör dess innehav höjas med minst $0,1 \times 40 \% = 4 \%$ till 44 % fyra år efter covid-19-kapitaltillskottet och till 48 % sex år efter covid-19-kapitaltillskottet, vilket leder till en motsvarande utspädning av andra aktieägares andelar.

⁶⁴ Ökningen på 200 räntepunkter gäller inte under 8 och framåt.

64. *Alternativt kan staten när som helst sälja sin kapitalandel till marknadspris till andra köpare än stödmottagaren. En sådan försäljning kräver i princip en öppen och icke-diskriminerande sondering hos potentiella köpare eller en försäljning på börsen. Staten kan ge befintliga aktieägare, dvs. aktieägare före covid-19-rekapitaliseringen, prioriterad rätt att köpa till det pris som följer av den öppna sonderingen. Om staten säljer sitt aktieinnehav till ett pris under det minimipris som anges i punkt 63, ska de företagsstyrningsregler som fastställs i avsnitt 3.11.6 fortsatt gälla åtminstone i fyra år efter det att åtgärden för covid-19-kapitaltillskott beviljades.*

Ersättning från hybridkapitalinstrument

65. *Den totala ersättningen från hybridkapitalinstrument måste på ett lämpligt sätt beakta följande komponenter:*
- Det valda instrumentets egenskaper, inklusive dess förtursrätt, risk och samtliga betalningsvillkor.*
 - Inbyggda incitament till utträde (t.ex. klausuler om gradvis höjning av ersättningen eller klausuler om återköp).*
 - En lämplig referensränta.*
66. *Minimiersättningen från hybridkapitalinstrument fram till dess att de konverteras till aktieliknande instrument ska minst motsvara basräntan (IBOR 1 år eller motsvarande offentliggjord av kommissionen⁶⁵), plus en premie enligt nedan.*

Ersättning från hybridkapitalinstrument: IBOR 1 år +

Typ av mottagare	År 1	År 2 och 3	År 4 och 5	År 6 och 7	År 8 och därefter
<i>Små och medelstora företag</i>	<i>225 räntepunkter</i>	<i>325 räntepunkter</i>	<i>450 räntepunkter</i>	<i>600 räntepunkter</i>	<i>800 räntepunkter</i>
<i>Stora företag</i>	<i>250 räntepunkter</i>	<i>350 räntepunkter</i>	<i>500 räntepunkter</i>	<i>700 räntepunkter</i>	<i>950 räntepunkter</i>

67. *Konverteringen av hybridkapitalinstrument till eget kapital ska genomföras till minst 5 procent under den teoretiska kursen utan teckningsrätter (Terp) vid tidpunkten för konverteringen.*
68. *Efter konverteringen till eget kapital måste en mekanism införas, som gradvis höjer statens ersättning, så att stödmottagarna ges incitament att köpa tillbaka statens kapitaltillskott. Om det egna kapital som är ett resultat av statens covid-19-ingripande fortfarande ägs av staten två år efter konverteringen till eget kapital, ska staten erhålla en ytterligare ägarandel av stödmottagaren utöver sitt återstående innehav som är ett resultat av statens konvertering av covid-19-hybridkapitalinstrumenten. Denna ytterligare ägarandel ska uppgå till minst 10 procent av det återstående innehav som är ett resultat av statens konvertering av covid-19-hybridkapitalinstrumenten. Kommissionen kan godta alternativa mekanismer för*

⁶⁵Basräntan beräknad i enlighet med kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (EUT C 14, 19.1.2008, s. 6) som finns på GD Konkurrens webbplats: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

gradvis höjning, under förutsättning att de ger samma incitament och ett liknande samlat resultat för statens ersättning.

69. *Medlemsstaterna kan välja en prissättningsformel som innehåller ytterligare klausuler om gradvis höjning eller klausuler om återbetalning. Sådana komponenter bör utformas så att de ger incitament till att snabbt avsluta statens rekapitaliseringsstöd till stödmottagaren. Kommissionen kan också godta alternativa prissättningsmetoder, under förutsättning att de leder till ersättningar som är högre eller liknande de ersättningar som ovanstående metod leder till.*
70. *På grund av hybridinstrumentens starkt skiftande karaktär ger kommissionen inte vägledning för alla typer av instrument. Hybridinstrumenten ska under alla omständigheter följa principerna ovan, med en ersättning som återspeglar de olika instrumentens risk.*

3.11.6. Företagsstyrning och förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen

71. *För att undvika otillbörlig snedvridning av konkurrensen får stödmottagarna inte ägna sig åt aggressiv kommersiell expansion, som finansieras med statligt stöd eller stödmottagare som tar alltför stora risker. Generellt är behovet av skyddsåtgärder mindre ju mindre medlemsstatens kapitalandel är och ju högre ersättningen är.*
72. *Om mottagaren av stöd i form av covid-19-rekapitalisering som överstiger 250 miljoner euro är ett företag med betydande marknadsstyrka på minst en av de relevanta marknader där företaget är verksamt, måste medlemsstaterna föreslå ytterligare åtgärder för att bibehålla en effektiv konkurrens på de marknaderna. När medlemsstaterna föreslår sådana åtgärder, får de särskilt erbjuda åtaganden med avseende på struktur eller beteende enligt vad som anges i kommissionens tillkännagivande om korrigerande åtgärder som kan godtas enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och kommissionens förordning (EG) nr 802/2004.*
73. *Det är förbjudet för stödmottagare som får covid-19-rekapitalisering att marknadsföra detta i kommersiellt syfte.*
74. *Så länge som minst 75 % av covid-19-rekapitaliseringen inte har återbetalats ska stödmottagare, med undantag för små och medelstora företag, vara förhindrade att förvärva en andel på mer än 10 % i konkurrenter eller andra aktörer inom samma affärsgrän, även i tidigare och senare led.*
75. *I undantagsfall, och utan att det påverkar koncentrationskontrollen, får sådana stödmottagare förvärva en andel på mer än 10 % i aktörer i ett tidigare eller senare led inom sitt verksamhetsområde, dock endast om förvärvet är nödvändigt för att stödmottagarens bärkraft ska bibehållas. Kommissionen får tillåta förvärvet om det är nödvändigt för att stödmottagaren ska kunna bibehålla sin bärkraft. Förvärvet får inte genomföras innan kommissionen har fattat ett beslut i frågan.*
76. *Statligt stöd får inte användas för att korssubventionera ekonomiska verksamheter i integrerade företag som redan befann sig i ekonomiska svårigheter den 31 december 2019. Integrerade företag ska ha en tydlig särredovisning för att säkerställa att rekapitaliseringsåtgärden inte gynnar dessa verksamheter.*

77. Så länge som covid-19-rekapitaliseringsåtgärder inte till fullo har lösts in får stödmottagarna inte betala ut utdelningar, inte göra icke-obligatoriska kupongbetalningar, och inte köpa tillbaka aktier, utom från staten.

78. Så länge som minst 75 % av covid-19-rekapitaliseringsåtgärderna inte har återbetalats, får ersättningen till varje person i stödmottagarens ledning inte överstiga den fasta delen av dennes ersättning per den 31 december 2019. För personer som får en plats i ledningen vid eller efter rekapitaliseringen är den tillämpliga gränsen den fasta ersättningen för personerna i ledningen på samma ansvarsnivå per den 31 december 2019. Under inga omständigheter får bonusar eller andra rörliga eller jämförbara ersättningskomponenter betalas ut.

78a. Om staten är en befintlig aktieägare, dvs. före covid-19-kapitaltillskottet, och

- a. staten tillför nytt kapital på samma villkor som privata investerare och i förhållande till sitt befintliga aktieinnehav (eller lägre), och
- b. det privata deltagandet är betydande (i princip minst 30 % av det nya kapitaltillskottet), och
- c. statens nya kapitaltillskott utgör statligt stöd på grund av de särskilda omständigheterna omkring detta, till exempel på grund av en annan åtgärd som gynnar företaget,

är det inte nödvändigt att införa särskilda villkor för statens utträde och följande ska gälla:

- i. Punkterna 61 och 62 är inte tillämpliga på en sådan åtgärd för covid-19kapitaltillskott.
- ii. Genom undantag från punkterna 74, 75 och 78 ska förvärvsförbudet och taket för ersättningen till ledningen vara begränsade till tre år.
- iii. Genom undantag från punkt 77 upphävs förbudet mot utdelningar till innehavarna av de nya aktierna. Förbudet mot utdelning för befintliga aktier hävs, förutsatt att innehavarna av de befintliga aktierna totalt spätts ut till under 10 % i företaget. Om innehavare av befintliga aktier inte totalt spätts ut till en andel i företaget under 10 %, ska förbudet mot utdelningar gälla för befintliga aktieägare under tre år. Under alla omständigheter ska ersättningen för covid-19-relaterade hybridkapitalinstrument och efterställda skuldinstrument som innehas av staten betalas innan utdelningar betalas ut till aktieägarna under ett visst år.
- iv. Kraven i avsnitt 3.11.7 gäller inte, med undantag för rapporteringsskyldigheterna i punkt 83 som ska gälla i tre år.
- v. Alla övriga villkor som anges i avsnitt 3.11 gäller i tillämpliga delar.

78b. Om staten tillför kapital i ett företag som den inte redan är aktieägare i (dvs. före åtgärden för covid-19-kapitaltillskott), och

- a. tillför nytt kapital på samma villkor som privata investerare, och

- b. *det privata deltagandet är betydande (i princip minst 30 % av det nya kapitaltillskottet), och*
- c. *om statens nya kapitaltillskott utgör statligt stöd på grund av de särskilda omständigheterna omkring det, till exempel på grund av en annan åtgärd som gynnar företaget,*

ska följande gälla:

- i. *Genom undantag från punkt 77 upphävs förbudet mot utdelningar till alla innehavare av nya aktier. Förbudet mot utdelning för befintliga aktier hävs, förutsatt att innehavarna av sådana befintliga aktier totalt späts ut till en andel i företaget på under 10 %. Under alla omständigheter ska ersättningen för covid-19-relaterade hybridkapitalinstrument och efterställda skuldinstrument som innehas av staten betalas innan utdelningar betalas ut till aktieägarna under ett visst år, och*
- ii. *alla övriga villkor som anges i avsnitt 3.11 gäller i tillämpliga delar.*

3.11.7. Statens strategi för utträde ur innehav som är ett resultat av rekapitaliseringen, och rapporteringsskyldigheter

- 79. *Stödmottagare, med undantag för små och medelstora företag, som har fått covid-19-rekapitalisering på mer än 25 % av det egna kapitalet vid tidpunkten för ingripandet, måste uppvisa en trovärdig utträdesstrategi för medlemsstatens innehav, såvida inte statens ingripande sänks till en nivå under 25 % av det egna kapitalet inom 12 månader från den dag då stödet beviljades.⁶⁶*
- 80. *Utträdesstrategin ska omfatta följande:*
 - a. *Stödmottagarens plan för den fortsatta verksamheten och användningen av de medel som investerats av staten, inklusive en betalningsplan för ersättningen och återköp av den statliga investeringen (nedan tillsammans kallade återbetalningsplanen).*
 - b. *De åtgärder som stödmottagaren och staten kommer att vidta för att följa återbetalningsplanen.*
- 81. *Utträdesstrategin bör utarbetas och överlämnas till medlemsstaten inom 12 månader efter det att stöd har beviljats och måste få medlemsstatens godkännande.*
- 82. *Utöver den skyldighet som anges i punkterna 79–81 måste stödmottagarna rapportera till medlemsstaten om framstegen med genomförandet av återbetalningsplanen och uppfyllandet av villkoren i avsnitt 3.11.6 inom 12 månader efter det att planen lagts fram, och därefter regelbundet var tolfte månad.*
- 83. *Så länge som covid-19-rekapitaliseringsåtgärderna inte till fullo har lösts in, ska mottagare av stöd i form av covid-19-rekapitalisering, med undantag för små och medelstora företag, inom 12 månader från dagen för beviljandet av stödet och*

⁶⁶ För tillämpningen av detta underavsnitt 3.11.7 bör hybridinstrument som beviljats av staten räknas som eget kapital.

därefter regelbundet var tolfte månad offentliggöra information om användningen av det mottagna stödet. Detta bör särskilt innefatta information om hur deras användning av det mottagna stödet bidrar till deras verksamhet i enlighet med EU:s mål och medlemsstaternas skyldigheter i samband med den gröna och digitala omställningen, inbegripet EU:s mål om klimatneutralitet till 2050.

84. Medlemsstaten ska årligen rapportera till kommissionen om genomförandet av återbetalningsplanen och om uppfyllandet av villkoren i avsnitt 3.11.6. Om stödmottagaren har fått covid-19-rekapitalisering på över 250 miljoner euro, ska rapporten inbegripa information om uppfyllandet av villkoren i punkt 54.
85. Om statens ingripande inte har sänkts till under 15 % av stödmottagarens egna kapital sex år efter covid-19-rekapitaliseringen, måste en omstruktureringsplan i enlighet med riktlinjerna för undsättning och omstrukturering anmälas till kommissionen för godkännande. Kommissionen kommer att bedöma om de åtgärder som läggs fram i omstruktureringsplanen säkerställer stödmottagarens bärkraft, även med tanke på EU:s mål och medlemsstaternas skyldigheter i samband med den gröna och digitala omställningen, samt statens utträde utan att handeln påverkas negativt i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Om stödmottagaren inte är ett börsnoterat företag, eller är ett litet eller medelstort företag, får medlemsstaten besluta att anmäla en omstruktureringsplan endast i fall där statens ingripande inte har sänkts till en nivå under 15 % av det egna kapitalet sju år efter covid-19-rekapitaliseringen.

4. ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

86. Utom vad gäller stöd som beviljats enligt avsnitten 3.9, 3.10 och 3.11, måste medlemsstaterna inom 12 månader från beviljandet offentliggöra relevant information om varje individuellt stöd över 100 000⁶⁷ euro beviljat enligt detta meddelande och över 10 000⁶⁸ euro inom jordbruks- och fiskesektorerna på antingen den övergripande webbplatsen för statligt stöd eller kommissionens it-verktyg.⁶⁹ Medlemsstaterna måste inom 3 månader från tidpunkten för rekapitaliseringen offentliggöra relevant information⁷⁰ om varje individuell rekapitalisering som beviljas enligt avsnitt 3.11 på antingen den övergripande webbplatsen för statligt stöd eller kommissionens it-verktyg. Rekapitaliseringens nominella värde ska anges per stödmottagare.

⁶⁷ Med hänvisning till den information som krävs enligt bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 och bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 702/2014. När det gäller återbetalningspliktiga förskott, garantier, efterställda lån och andra stödformer, ska det underliggande instrumentets nominella värde föras upp per stödmottagare. När det gäller skatte- eller betalningsförmåner, får stödbeloppet för det individuella stödet anges i intervaller.

⁶⁸ Med hänvisning till den information som krävs enligt bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 16 december 2014. När det gäller återbetalningspliktiga förskott, garantier, efterställda lån och andra stödformer, ska det underliggande instrumentets nominella värde föras upp per stödmottagare. När det gäller skatte- eller betalningsförmåner, får stödbeloppet för det individuella stödet anges i intervaller.

⁶⁹ Sidan för offentlig sökning i modulen för stödtransparens ger tillträde till uppgifter om individuellt statligt stöd som medlemsstaterna beviljat, i enlighet med EU:s transparenskrav på området statligt stöd <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public>

⁷⁰ Med hänvisning till den information som krävs enligt bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 och bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014.

87. Medlemsstaterna måste lämna in årliga rapporter till kommissionen⁷¹.
88. Senast den 31 december 2020 måste medlemsstaterna förse kommissionen med en förteckning över åtgärder som vidtagits inom ramen för stödordningar som godkänts på grundval av detta meddelande.
89. Medlemsstaterna måste se till att detaljerade register förs över beviljat stöd som omfattas av detta meddelande. Sådana register, som ska innehålla alla de uppgifter som är nödvändiga för att fastställa om de nödvändiga villkoren har uppfyllts, måste bevaras i tio år efter stödets beviljande och översändas till kommissionen på begäran.
90. Kommissionen kan kräva ytterligare upplysningar om det beviljade stödet för att kontrollera om villkoren i kommissionens beslut om att godkänna stödåtgärden har uppfyllts.

5. SLUTBESTÄMMELSER

91. *Kommissionen tillämpar detta meddelande från och med den 19 mars 2020, med beaktande av de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-utbrottet, som krävde omedelbara åtgärder. Detta meddelande motiveras av de aktuella exceptionella omständigheterna och kommer inte att tillämpas efter den 31 december 2020, med undantag för avsnitt 3.11 som kommer att tillämpas till och med den 1 juli 2021. Kommissionen kan komma att ändra detta meddelande före den 31 december 2020 på grundval av viktiga konkurrenspolitiska eller ekonomiska överväganden. Där det kan vara till hjälp, kan kommissionen dessutom ytterligare klargöra sitt synsätt i vissa frågor.*
92. Kommissionen tillämpar bestämmelserna i detta meddelande på alla relevanta anmälda åtgärder från och med den 19 mars 2020, även om åtgärderna anmäldes före det datumet.
93. I enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt⁷² tillämpar kommissionen följande när det är fråga om icke-anmält stöd:
 - a. Detta meddelande, om stödet beviljats efter den 1 februari 2020.
 - b. De bestämmelser som var tillämpliga när stödet beviljades, i övriga fall.
94. Kommissionen ska, i nära samarbete med de berörda medlemsstaterna, se till att beslut antas snabbt efter det att en fullständig anmälan har gjorts av åtgärder som omfattas av detta meddelande. Medlemsstaterna bör så tidigt och utförligt som möjligt underrätta kommissionen om sina avsikter och anmäla planer på att införa sådana åtgärder. Kommissionen kommer att ge vägledning och stöd till medlemsstaterna i denna process.

⁷¹ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁷² EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.